

Οι νέες προκλήσεις στην Αγιά Σοφιά και οι φωτεινές επιγραφές στο Σύμβολο της Ορθοδοξίας

/ [Επικαιρότητα](#)

Παρά τη διεθνή κατακραυγή και καταδίκη και τις έντονες αντιδράσεις, η Τουρκία συνεχίζει τις προκλήσεις της με επίκεντρο την Αγιά Σοφιά.

Της Δέσποινας Σωτηρίου

Έτσι, φέτος, για πρώτη φορά μετά από 88 χρόνια πραγματοποιήθηκε τα ξημερώματα η πρώτη νυχτερινή προσευχή Ταραουίχ στο σύμβολο της Ορθοδοξίας, με αφορμή τη έναρξη του ραμαζανιού.

Τη πρώτη προσευχή έκανε ο ίδιος ο Αλί Ερμπάς, πρόεδρος της Diyanet, της Διεύθυνσης Θρησκευτικών Υποθέσεων της Τουρκίας, την οποία, μάλιστα, είχε προαναγγείλει με ενθουσιασμό μέσω μηνυμάτων του στο Twitter.

«Αυτή την όμορφη στιγμή»

«Δόξα τον Αλλάχ. Για πρώτη φορά μετά από 88 χρόνια, το τζαμί (...) θα φιλοξενήσει πιστούς για προσευχές tarawih με την ευκαιρία αυτού του Ραμαζάνι. Θα είμαι μάρτυρας, αν θέλει ο Κύριος, αυτή την όμορφη στιγμή, και θα κάνω την πρώτη προσευχή Ταραουίχ, η οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί την Παρασκευή το βράδυ», έγραψε.

Ramazan ayının ilk teravhini hep birlikte Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nde kılmayı bizlere nasip eden Allah'a hamdolsun. 88 sene ayrılıktan sonra Ayasofya Camii tekrar teravihlerine kavuştu Elhamdülillah.pic.twitter.com/2yzgJnGGyQ

— Prof. Dr. Ali Erbaş (@DIBAliErbas) [April 1, 2022](#)

Καθώς τα μέτρα για την πανδημία έχουν χαλαρώσει σημαντικά, η Αγία Σοφιά αναμένεται να αποτελέσει το επίκεντρο των εορτασμών και άλλων εκδηλώσεων

του φετινού ραμαζανιού.

“Οι μιναρέδες του τζαμιού μας της Αγίας Σοφίας. Η επιγραφή “La Ilahе Illallah” φωτίζει την Κωνσταντινούπολη και τις καρδιές μας και αυτό το Ραμαζάνι. Καλή τύχη”, τόνισε.

Ramazan ayının ilk teravihini hep birlikte Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi’nde kilmayı bizlere nasip eden Allah’a hamdolsun. 88 sene ayrılıktan sonra Ayasofya Camii tekrar teravihlerine kavuştu Elhamdülillah.pic.twitter.com/2yzgJnGGyQ

— Prof. Dr. Ali Erbaş (@DIBAliErbaş) [April 1, 2022](#)

Μετατροπή σε Μουσείο

Το 1934, ο Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού της Τουρκίας μετέτρεψε το ισλαμικό τέμενος σε μουσείο. Μέχρι τον Ιούλιο του 2020 συνέχισε να λειτουργεί ως μουσείο, ενώ λάμβαναν χώρα και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Μάλιστα, πραγματοποιούνταν και εκδηλώσεις για τις οποίες θεωρήθηκε από ορισμένους ότι δεν αρμόζουν στον συγκεκριμένο χώρο, όπως επιδείξεις μόδας. Οι προσπάθειες της UNESCO για τη διάσωση των ψηφιδωτών του ναού, συνεχίζονται μέχρι και σήμερα.

Επαναλειτουργία ως ισλαμικό τέμενος

Στις 10 Ιουλίου 2020, το Συμβούλιο της Επικρατείας της Τουρκίας αποφάσισε υπέρ της δυνατότητας μετατροπής σε τέμενος. Αμέσως μετά ο πρόεδρος της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν υπέγραψε τη σχετική απόφαση.

Κατά της μετατροπής είχαν ταχθεί πολιτικές αρχές στις ΗΠΑ, την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Ρωσία καθώς και οι θρησκευτικές αρχές σε πλήθος χριστιανικών χωρών σε Κεντρική Αμερική, Υποσαχάρια Αφρική, Καραϊβική και Νότια Αμερική αλλά και η UNESCO, η οποία συγκαταλέγει το μνημείο από το 1985 στον Κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Μάλιστα, η τελευταία ανακοίνωσε ότι στην επόμενη συνεδρίασή της θα επανεξεταστεί ο χαρακτήρας του μνημείου.

Στις 24 Ιουλίου 2020, έγινε η πρώτη προσευχή των μουσουλμάνων παρουσία του Τούρκου προέδρου Ταγίπ Ερντογάν.

Οι ανησυχίες

Τον περασμένο Φεβρουάριο, η ανταποκρίτρια της εφημερίδας Le Figaro, Αν Αντλάουερ εξεφραζε με άρθρο της την ανησυχία της για την κατάσταση της Αγίας

, μετά και τη μετατροπή του μνημείου σε τζαμί τον Ιούλιο του 2020.

Σε εκτεταμένη έρευνά της, η ανταποκρίτρια σημειώνει πως την 1η Φεβρουαρίου έληξε η προθεσμία που είχε θέσει η Unesco στην Τουρκία για να υποβάλει σχετική έκθεση για τα προβλήματα στο μνημείο λόγω της μετατροπής της χρήσης του.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα των προβλημάτων είναι η αδυναμία των επισκεπτών να δουν ορισμένα από τα ψηφιδωτά του ναού, όπως εκείνα της Αψίδας και του επάνω ορόφου, της λεγόμενης γκαλερί.

Συγκεκριμένα, τα ψηφιδωτά της Αψίδας κρύβονται πίσω από πέπλα, τα οποία το τουρκικό καθεστώς είχε δεσμευτεί ότι θα έκλειναν μόνον την ώρα της προσευχής.

Τι απαντούν οι Τούρκοι

Θρησκευτικοί κύκλοι αναφέρουν στη δημοσιογράφο πως οι κουρτίνες δεν μπορούν να ανοίξουν επειδή τα ψηφιδωτά βρίσκονται στην πλευρά της Μέκκας οπότε και εμποδίζουν τους πιστούς να προσευχηθούν, ενώ κρατικοί αξιωματούχοι συνεχίζουν να υπόσχονται ότι τα εμπόδια θα απομακρυνθούν.

Αξίζει στο μεταξύ να σημειωθεί ότι οι επισκέπτες είναι αποκλεισμένοι και από την γκαλερί με τα καλύτερα διατηρημένα ψηφιδωτά που παραμένει κλειστή, ενώ οι υπηρεσίες του δηλώνουν πως εξετάζονται οι τεχνικές πτυχές ώστε να μην υποστεί ζημιά.

Εξαιρετικά σημαντική είναι και η μαρτυρία αρχιτέκτονα, μέλους του επιστημονικού συμβουλίου που έχει δημιουργήσει το 1993 το τουρκικό υπουργείο Πολιτισμού για τη συντήρηση του κτιρίου, η οποία δηλώνει ότι δεν υπάρχουν «μη αναστρέψιμες αλλοιώσεις», αλλά εκτιμά ότι σίγουρα γίνονται λάθη λόγω προτεραιότητας στη λειτουργία του τζαμιού.

Το ίδιο ερώτημα, δηλαδή εάν το τζαμί της Αγίας Σοφίας είναι τόσο καλά προστατευμένο όσο και όταν λειτουργούσε ως μουσείο, διατυπώνουν και όλοι οι ειδικοί, όπως ιστορικοί, αρχιτέκτονες και συντηρητές έργων τέχνης.